IRÁNYMUTATÁSOK

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK (EU) 2023/831 IRÁNYMUTATÁSA

(2022. december 16.)

az eurorendszer monetáris politikához kötődő keretének végrehajtásáról szóló (EU) 2015/510 iránymutatás módosításáról (EKB/2022/48)

Az Európai Központi Bank Kormányzótanácsa,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 127. cikke (2) bekezdésének első franciabekezdésére,

tekintettel a Központi Bankok Európai Rendszere és az Európai Központi Bank Alapokmányára és különösen annak 3.1. cikke első franciabekezdésére, a 9.2., 12.1., 14.3. és 18.2. cikkére, valamint 20. cikke első bekezdésére,

mivel:

(1) Az egységes monetáris politika elérése magával vonja az eurorendszer által használandó eszközök, instrumentumok és eljárások meghatározását, annak érdekében, hogy e politika végrehajtása egységes módon történjen mindazon tagállamokban, amelyek pénzneme az euro.

(2) A Központi Bankok Európai Rendszere és az Európai Központi Bank Alapokmánya 18.1. cikkének megfelelően az Európai Központi Bank (EKB) és azon tagállamok nemzeti központi bankjai, amelyek pénzneme az euro (a továbbiakban: NKB-k), hitelműveleteket végezhet hitelintézetekkel és más piaci szereplőkkel, megfelelő fedezet mellett történő hitelnyújtás révén.

(3) Az eurorendszernek nyújtott fedezetek megfelelőségének biztosítása érdekében az eurorendszer hitelműveletei céljára fedezetként mobilizált elfogadható eszközök esetében egyedi kockázatkezelési intézkedések kerülnek alkalmazásra annak érdekében, hogy megvédjék az eurorendszert a pénzügyi veszteségektől azokban az esetekben, amikor az ügyfél mulasztása miatt a fedezetet értékesíteni kell. Az eurorendszer kockázatkezelési keretszabályozása rendszeres felülvizsgálat tárgyát képezi a megfelelő védelem biztosítása érdekében.

(4) Az eurorendszer hitelműveleteire vonatkozó kockázatkezelési keretszabályozás rendszeres felülvizsgálatának eredményeként, továbbá mivel az egyéb jogszabályon alapuló fedezett kötvények és a *multi cédulas* kockázati profilja hasonló a jumbo fedezett kötvényekéhez, a Kormányzótanács 2022. július 15-én úgy határozott, hogy azonos haircut-értékelés kell, hogy vonatkozzon rájuk, ezért valamennyi jogszabályon alapuló fedezett kötvénynek és a *multi cédulas*-nak a II. haircut-kategóriába kell tartoznia. Következésképpen, mivel az eurorendszer monetáris politikai keretrendszerében már nincs különbségtétel a jumbo fedezett kötvények és a jogszabályon alapuló fedezett kötvények egyéb típusai között, a jumbo fedezett kötvényekre való hivatkozásokat el kell hagyni az (EU) 2015/510 európai központi banki iránymutatásból (EKB/2014/60) ([1]).

(5) Ezért az (EU) 2015/510 iránymutatást (EKB/2014/60) ennek megfelelően módosítani kell,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYMUTATÁST:

1. cikk

Módosítások

Az (EU) 2015/510 iránymutatás (EKB/2014/60) a következőképpen módosul:

1. A 2. cikk 48. pontját el kell hagyni.

2. A XII. melléklet ezen iránymutatás mellékletének megfelelően módosul.

([1]) Az Európai Központi Bank (EU) 2015/510 iránymutatása (2014. december 19.) az eurorendszer monetáris politikához kötődő keretének végrehajtásáról (Az általános dokumentációra vonatkozó iránymutatás) (EKB/2014/60) (HL L 91., 2015.4.2., 3. o.).

2. cikk

Hatálybalépés és végrehajtás

(1) Ez az iránymutatás az NKB-kkal történő közlésének napján lép hatályba.

(2) Az NKB-k meghozzák és 2023. június 29-től alkalmazzák azokat az intézkedéseket, amelyek az ezen iránymutatásnak való megfelelés érdekében szükségesek. Az NKB-k legkésőbb 2023. február 17-ig tájékoztatják az EKB-t az ezen intézkedésekhez kapcsolódó szövegekről és eszközökről.

3. cikk

Címzettek

Ennek az iránymutatásnak címzettje az eurorendszer valamennyi központi bankja.

Kelt Frankfurt am Mainban, 2022. december 16-án.

az EKB Kormányzótanácsa részéről
az EKB elnöke
Christine LAGARDE

MELLÉKLET

Az (EU) 2015/510 iránymutatás (EKB/2014/60) XII. melléklete VI. szakaszának helyébe a következő szöveg lép:

„VI. 6. PÉLDA: KOCKÁZATKEZELÉSI INTÉZKEDÉSEK

1. Ez a példa az eurorendszer hitelműveleteiben fedezetként mobilizált eszközökre alkalmazott kockázatkezelés kereteit mutatja be. Ez azon a feltételezésen alapul, hogy fedezetkiegészítési felhívás szükségességének kiszámításakor a nyújtott likviditás felhalmozott kamatát számításba veszik, és a nyújtott likviditás 0,5 %-át alkalmazzák beavatkozási küszöbértékként. A példa azon a feltételezésen alapul, hogy egy ügyfél az eurorendszer következő monetáris politikai műveleteiben vesz részt:

   a) 2022. szeptember 21-én kezdődő és 2022. szeptember 28-án lejáró irányadó refinanszírozási művelet, amelyből az ügyfélre osztott összeg 50 millió euro, a kamat 1,25 %;

   b) 2022. szeptember 22-én kezdődő és 2022. december 21-én lejáró hosszabb lejáratú refinanszírozási művelet, amelyből az ügyfélre osztott összeg 45 millió euro, a kamat 1,25 %;

   c) 2022. szeptember 28-án kezdődő és 2022. október 5-én lejáró irányadó refinanszírozási művelet, amelyből az ügyfélre osztott összeg 35 millió euro, a kamat 1,25 %.

2. Az ügyfél által a fenti műveletek fedezésére mobilizált forgalomképes eszközök jellemzőit az alábbi 1. táblázat foglalja össze.

1. táblázat

Az ügyletekben mobilizált forgalomképes eszközök

Jellemzők

Név	Eszközosztály	Lejárat időpontja	Kamatozás	Kamatozás gyakorisága	Hátralévő futamidő	Hitelminőségi besorolás	Diszkontálás (haircut) (%)
»A« eszköz	Fedezett kötvény	2026.12.21.	Fix kamatozás	6 hónap	4 év	1–2	2,50
»B« eszköz	Államkötvény	2027.2.24.	Változó kamatozás	12 hónap	4 év	1–2	1,50
»C« eszköz	Vállalati kötvény	2035.1.24.	Kamatszelvény nélküli kötvény		12 év	1–2	10,00

Árfolyamok százalékban (kamattal együtt) (*)

2022.9.21.	2022.9.22.	2022.9.23.	2022.9.26.	2022.9.27.	2022.9.28.	2022.9.29.
101,61	101,21	99,50	99,97	99,73	100,01	100,12
	98,62	97,95	98,15	98,56	98,59	98,57
					53,71	53,62

(*) Egy adott értékelési napra feltüntetett árak megfelelnek az értékelési napot megelőző üzleti nap legjellemzőbb árának.

AZ EARMARKING RENDSZER

Először, feltételezésre kerül, hogy a műveleteket egy nemzeti központi bankkal (NKB) hajtják végre olyan rendszerben, amelyben minden fedezeti eszköz egy meghatározott ügylethez van hozzárendelve (earmarking rendszer). A fedezetként mobilizált eszközöket naponta kell értékelni. A kockázatkezelési rendszer így a következőképpen írható le (lásd még az alábbi 2. táblázatot):

1. 2022. szeptember 21-én az ügyfél fedezett hitelügyletet köt az NKB-val, amely az »A« eszközből 50,6 millió eurónyit kap. Az »A« eszköz egy fix kamatozású és 1–2. szintű hitelminőségi besorolással rendelkező fedezett kötvény 2026. december 21-i lejárattal. A lejáratig hátralevő futamidő négy év, így a haircut 2,5 %. Azon a napon az »A« eszköz piaci ára a referenciapiacon 101,61 %, amely tartalmazza a kuponszelvényen felhalmozódott kamatot. Az ügyfélnek olyan mennyiségű »A« eszközt kell szolgáltatnia, amely a 2,5 % haircut levonása után meghaladja a kiosztott 50 millió euro összeget. Ezért az ügyfél 50,6 millió euro névértékben szállít »A« eszközt, amelynek kiigazított piaci értéke azon a napon 50 129 294 euro.

2. 2022. szeptember 22-én az ügyfél visszavásárlási megállapodást köt az NKB-val, amely 21 millió euro értékű »A« eszközt (piaci ár: 101,21 %, haircut: 2,5 %) és 25 millió euro értékű »B« eszközt (piaci ár: 98,62 %) vásárol. A »B« eszköz változó kamatozású és 1–2. szintű hitelminőségi besorolással rendelkező államkötvény, amelyre 1,5 % haircutot alkalmaznak. Azon a napon az »A« és »B« eszközök haircuttal kiigazított piaci értéke 45 007 923 euro, amely tehát meghaladja a szükséges 45 000 000 euro összeget.

3. 2022. szeptember 22-én újraértékelik a 2022. szeptember 21-én kezdeményezett irányadó refinanszírozási művelet fedezeti eszközeit. A 101,21 %-os piaci árral az »A« eszköz haircuttal kiigazított piaci értéke még mindig az alsó- és felsőküszöbérték-összegek között van. Következésképpen az eredetileg mobilizált fedezetet úgy tekintik, hogy az fedezi a kezdeti likviditás összegét, és az 1 736 euro felhalmozódott kamatot is.

4. 2022. szeptember 23-án újraértékelik a fedezeti eszközöket: az »A« eszköz piaci árfolyama 99,50 %, a »B« eszközé 97,95 %. A 2022. szeptember 21-én kezdeményezett irányadó refinanszírozási művelet felhalmozódott kamata 3 472 euro, a 2022. szeptember 22-én kezdeményezett hosszabb lejáratú refinanszírozási műveleté 1 563 euro. Ennek következtében az »A« eszköz haircuttal kiigazított piaci értéke az első tranzakcióban 915 147 euróval kevesebb lesz, mint a fedezendő tranzakciós összeg (vagyis a nyújtott likviditás + a felhalmozódott kamat), és alatta marad a 49 753 455 eurós alsóküszöbérték-szintnek is.

   Az ügyfél 950 000 euro névértékben »A« eszközt bocsát rendelkezésre, amely a 2,5 %-os haircutnak a 99,50 %-os árfolyamon alapuló piaci értékből történő levonása után helyreállítja a biztosítékkal való fedezettség megfelelő szintjét. Az NKB-k a fedezetkiegészítési felhívást értékpapír helyett készpénzben is kérhetik.

   A második tranzakciónál szükség van fedezetkiegészítési felhívásra is, mert az e tranzakcióban használt fedezeti eszközök kiigazított piaci értéke (44 492 813 euro) az alsó küszöbérték (44 776 555 euro) alatt van. Ezért az ügyfél 550 000 eurónyi »B« eszközt szolgáltat, amelyeknek haircuttal kiigazított piaci értéke 530 644 euro.

5. 2022. szeptember 26-án a fedezeti eszközöket újraértékelik, de ez a 2022. szeptember 21-én és 22-én kötött ügyletek vonatkozásában nem eredményez fedezetkiegészítési felhívást.

   2022. szeptember 27-én a 2022. szeptember 22-én kezdeményezett hosszabb lejáratú refinanszírozási művelet fedezeti eszközeinek újraértékeléséből kiderül, hogy a nyújtott fedezetek haircuttal kiigazított piaci értéke meghaladja a felső küszöbértéket, ezért az NKB 300 000 euro névértékű »B« eszközt visszajuttat az ügyfélnek. Amennyiben az NKB-nak az ügyfél részére a második tranzakcióval kapcsolatban pótfedezetet kell fizetnie, ezt a pótfedezetet meghatározott esetekben ki lehet egyenlíteni az ügyfél által az NKB-nak az első tranzakció kapcsán fizetett fedezettel. Ennek eredményeképpen csak egy fedezeti elszámolásra kerül sor.

6. 2022. szeptember 28-án az ügyfél visszafizeti a 2022. szeptember 21-én kezdeményezett irányadó refinanszírozási művelet alapján biztosított likviditást, beleértve a 12 153 euro felhalmozódott kamatot. Az NKB 51 550 000 euro névértékű »A« eszközt szolgáltat vissza.

Ugyanezen a napon az ügyfél újabb fedezett hitelezési ügyletet köt az NKB-val, amely 72,5 millió euro névértékű »C« eszközt vásárol. Mivel a »C« eszköz kamatszelvény nélküli, 1–2. szintű hitelminőségi besorolással rendelkező olyan vállalati kötvény, amelynek a hátralevő futamideje tizenkét év, és így rá 10 %-os haircut vonatkozik, az adott napon a megfelelő, haircuttal kiigazított piaci érték 35 045 775 euro.

AZ ÖSSZEVONT FEDEZETALAPRA ÉPÜLŐ (POOLING) RENDSZER

Másodszor, feltételezésre kerül, hogy az ügyletek NKB-val történő végrehajtására pooling rendszer alkalmazásával kerül sor, ahol az ügyfél által használt összevont alapba bevitt eszközöket nem rendelik hozzá konkrét ügyletekhez:

1. Ebben a példában az ügyletek ugyanabban a sorrendben zajlanak le, mint az earmarking rendszert bemutató fenti példában. A legfontosabb különbség, hogy az újraértékelési napokon az összevont alapban található összes eszköz haircuttal kiigazított piaci értékének fedeznie kell az ügyfélnek az NKB-val az adott napon fennálló összes ügyleteire megszabott fedezeti összeget. Az e példában szereplő, 2022. szeptember 23-i, 1 423 897 euróra szóló fedezetkiegészítési felhívás azonos az earmarking rendszert leíró esetben megkövetelttel. Az ügyfél 1 500 000 euro névértékben »A« eszközt bocsát rendelkezésre, amely a 2,5 %-os haircutnak a 99,50 %-os árfolyamon alapuló piaci értékből történő levonása után helyreállítja a biztosítékkal való fedezettség megfelelő szintjét.

2. Ezenkívül 2022. szeptember 28-án, a 2022. szeptember 21-én kötött irányadó refinanszírozási művelet lejáratakor az ügyfél az eszközöket továbbra is az összevont számláján tarthatja. A példa szerint egy eszköz felcserélhető egy másik eszközre: 52,1 millió euro névértékű »A« eszközt cserélnek 72,5 millió euro névértékű »C« eszközre annak érdekében, hogy a nyújtott likviditást és a felhalmozódott kamatot fedezzék minden refinanszírozási műveletben.

3. A pooling rendszer kockázatkezelési keretét a 3. táblázat mutatja be.

2. táblázat

Earmarking rendszer

Dátum	Fennálló ügyletek	Kezdő időpont	Lejárat napja	Kamatláb (%)	Biztosított likviditás	Felhalmozott kamat	Teljes fedezendő összeg	Alsó küszöbértéki összeg	Felső küszöbértéki összeg	Haircuttal kiigazított piaci érték	Pótfedezeti felhívás
2022.9.21.	Irányadó refinanszírozás	2022.9.21.	2022.9.28.	1,25	50 000 000	–	50 000 000	49 750 000	50 250 000	50 129 294	
2022.9.22.	Irányadó refinanszírozás	2022.9.21.	2022.9.28.	1,25	50 000 000	1 736	50 001 736	49 751 727	50 251 745	49 931 954	
	Hosszabb lejáratú refinanszírozás	2022.9.22.	2022.12.21.	1,25	45 000 000	–	45 000 000	44 775 000	45 225 000	45 007 923	
2022.9.23.	Irányadó refinanszírozás	2022.9.21.	2022.9.28.	1,25	50 000 000	3 472	50 003 472	49 753 455	50 253 490	49 088 325	- 915 147
	Hosszabb lejáratú refinanszírozás	2022.9.22.	2022.12.21.	1,25	45 000 000	1 563	45 001 563	44 776 555	45 226 570	44 492 813	- 508 750
2022.9.26.	Irányadó refinanszírozás	2022.9.21.	2022.9.28.	1,25	50 000 000	8 681	50 008 681	49 758 637	50 258 724	50 246 172	
	Hosszabb lejáratú refinanszírozás	2022.9.22.	2022.12.21.	1,25	45 000 000	6 250	45 006 250	44 781 219	45 231 281	45 170 023	
2022.9.27.	Irányadó refinanszírozás	2022.9.21.	2022.9.28.	1,25	50 000 000	10 417	50 010 417	49 760 365	50 260 469	50 125 545	
	Hosszabb lejáratú refinanszírozás	2022.9.22.	2022.12.21.	1,25	45 000 000	7 813	45 007 813	44 782 773	45 232 852	45 515 311	507 499
2022.9.28.	Irányadó refinanszírozás	2022.9.28.	2022.10.5.	1,25	35 000 000	-	35 000 000	34 825 000	35 175 000	35 045 775,00	
	Hosszabb lejáratú refinanszírozás	2022.9.22.	2022.12.21.	1,25	45 000 000	9 375	45 009 375	44 784 328	45 234 422	44 997 612,88	
2022.9.29.	Irányadó refinanszírozás	2022.9.28.	2022.10.5.	1,25	35 000 000	1 215	35 001 215	34 826 209	35 176 221	34 987 050,00	
	Hosszabb lejáratú refinanszírozás	2022.9.22.	2022.12.21.	1,25	45 000 000	10 938	45 010 938	44 785 883	45 235 992	45 015 161,13	

3. táblázat

Pooling rendszer

Dátum	Fennálló ügyletek	Kezdő időpont	Lejárat napja	Kamatláb (%)	Biztosított likviditás	Felhalmozott kamat	Teljes fedezendő összeg	Alsó küszöbértéki összeg (1)	Felső küszöbértéki összeg (2)	Haircuttal kiigazított piaci érték	Pótfedezeti felhívás
2022.9.21.	Irányadó refinanszírozás	2022.9.21.	2022.9.28.	1,25	50 000 000	–	50 000 000	49 750 000	Nem alkalmazandó	50 129 294	
2022.9.22.	Irányadó refinanszírozás	2022.9.21.	2022.9.28.	1,25 %	50 000 000	1 736	95 001 736	94 526 727	Nem alkalmazandó	94 939 876	
	Hosszabb lejáratú refinanszírozás	2022.9.22.	2022.12.21.	1,25	45 000 000	–					
2022.9.23.	Irányadó refinanszírozás	2022.9.21.	2022.9.28.	1,25	50 000 000	3 472	95 005 035	94 530 010	Nem alkalmazandó	93 581 138	– 1 423 897
	Hosszabb lejáratú refinanszírozás	2022.9.22.	2022.12.21.	1,25	45 000 000	1 563					
2022.9.26.	Irányadó refinanszírozás	2022.9.21.	2022.9.28.	1,25	50 000 000	8 681	95 014 931	94 539 856	Nem alkalmazandó	95 420 556	
	Hosszabb lejáratú refinanszírozás	2022.9.22.	2022.12.21.	1,25	45 000 000	6 250					
2022.9.27.	Irányadó refinanszírozás	2022.9.21.	2022.9.28.	1,25	50 000 000	10 417	95 018 229	94 543 138	Nem alkalmazandó	95 350 464	
	Hosszabb lejáratú refinanszírozás	2022.9.22.	2022.12.21.	1,25	45 000 000	7 813					
2022.9.28.	Irányadó refinanszírozás	2022.9.28.	2022.10.5.	1,25	35 000 000	–	80 009 375	79 609 328	Nem alkalmazandó	79 800 610	

	Hosszabb lejáratú refinanszírozás	2022.9.22.	2022.12.21.	1,25	45 000 000	9 375					
2022.9.29.	Irányadó refinanszírozás	2022.9.28.	2022.10.5.	1,25	35 000 000	1 215	80 012 153	79 612 092	Nem alkalma-zandó	79 759 483	
	Hosszabb lejáratú refinanszírozás	2022.9.22.	2022.12.21.	1,25	45 000 000	10 938					

([1]) A pooling rendszerben az alsó küszöbérték összege a pótfedezeti felhívások legalacsonyabb köszöbe. A gyakorlatban a legtöbb NKB további fedezetet kér, amikor a fedezeti alap haircuttal kiigazított piaci értéke a teljes fedezendő összeg alá csökken.

([2]) A pooling rendszerben a felső küszöbérték összegének fogalma nem értelmezhető, mert az ügyfél állandóan többletbiztosítékra fog törekedni a műveleti tranzakciók minimalizálása érdekében.”